GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 89. Czwartek 18. kwietnia 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Wiadomości handlowe. — Rzecz o podatku od dochodów.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 4. kwietnia. Dla instytutu ślepych, który ma być założony we Lwowie, wpłynęły znowu następujące dary: Od chrześcij. gminy w Korczynie 7złr. 12kr.; od tamtejszej gminy żydowskiej 12złr. 30kr.; od gr. kat. plebana ks. Wesołowskiego 5złr.; od mandataryusza Zaręby 2złr.; od gminy Boratyn z Madzarkami 5złr. 36kr.; od gr. kat. plebana Pisulińskiego wraz z gminami Budynin i Wasylów 13złr. m.k.

Następnie złożył gr. kat. pleban i dziekan ks. Mojseowicz na rzecz powodzią dotkniętych mieszkańców obwodu Tarnowskiego kwotę 2złr. m. k. w c. k. urzędzie obwodowym w Złoczowie.

Rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te szczodrobliwe dary z wyrazem najczulszego podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 29. marca. Dla instytutu ślepych, który ma być założony we Lwowie wpłynęły znowu następujące dary: Od gminy Bałuczyn 3złr. 20kr.; gm. Połtew 3złr. 12kr.: Uniów 1złr. 20kr.; od plebana ks. Korczyńskiego 1złr.; od gminy Humniska i tamtejszego plebana Czmoły 1złr.; od hrab. Adama Komorowskiego, właściciela z Konotop 5złr.; od gminy Konotopy 1złr. 17kr.; od właściciela dóbr Henryka Obertyńskiego z Cielęża 5złr.; od gminy Cielęż 4złr.; od gminy Ulwowek 1złr. 12kr.; od gminy Podberesce 2złr. 30kr.; od miejscowego plebana ks. Czestyńskiego 1złr.

Dla wsparcia dotkniętych powodzią mieszkańców cyrkułu Tarnowskiego wpłynęło: Od gminy Opulsko 5złr. 29kr.; Bojanicze 1złr.; Szmitkow 2złr. 34kr.; Moszkow 4złr. 6kr.; Halowice 1złr. m.k.

Nakoniec na rzecz pogorzelców Brodzkich przesłał rząd obwodowy w Inspruku kwotę 8złr. 54kr. m. k.

Rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te wspaniałomyślne dary z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Spis dobrowolnych darów na rzecz zakładu inwalidów obw. Stanisławowskiego (ciąg dalszy.)

Z Manasterzysk dali: Michał Mrowec 10k., D. Horowitz 15k., Chaim Kümmel 15k.; Israel Demian et Safrin 30k.; Mozes Hasten 30k.; Abraham Buchwald 20k.; Süsmann Grosfeld 30k.; Srul Bring 20k.; Ire Bring 10k.; Sara Barat 10k.; Salamon Rothfeld 6k.; Józef Machler 10k.; Mozes Werner 4k.; Leib Asderbal 15k.; Chaim Hessel 15k.; Jona Kleiner 6k.; Mikołaj Pawłowski 15k.; Żarski 16k.; Bügeleisen 15k.; Naftali Gottesmann 6k.; Lorenz Bräuer 10k.; Selig Hecht 6k.; Abraham Glasberg 6k.; Gabrysi 1złr.; Budner 15k.; Buziński 10k.; Marek Demian 6k.; Serewester 15k.; Linde respicyent 30k.; Mikołaj Łoziński 10k. — Z Buczacza: Dawid Lwów 2złr.; Cudyk Reich 1złr.; Hersch Fried 15k.; Marek Feller 2złr.; Hersz Ebenstein 30k.; Lejzor Gottfried 30k.; Josel Adler 30k.; Mozes Josel Wurmann 1złr.; Jakób Kruh 10k.; Frajde Hilberg 10k.; Eliasz Siegmann 20k.; Mozes Wortmann 30k.; Nathan Engelberg 20k.; Salamon Fried 10k.; Srul Oliwer 6k.; Boruch Hillreich 30k.; Naftali Plattner 12k.; Zlate Mandel 20k.; Berl Gottfried 10k.; Salamon Blutreich z Brodów 15k.; Chaim Markus z Rukomysza 10k.; Jakób Eisner z Żurawiniec 20k.; Berl Andermann z Zielony 20k., Jakób Rozmaryński z Buczacza 1złr. — Z Potoka: Henryk Charliński 10k.; Maurycy Bruk 20k.; Jan Śliwka 10k.; Stefan Krukiewicz 10k.; Stefan Serbeński 9k.; Jan Skrzypecki 10k.; Maciej Ciołek 20k.; Dominik Swaryczewski 20k.; Jan Ornatowski 10k.; Michał Fijałkowski 10k.; Grzegorz Sawicki 6k., Stefan Perucki, przeor 20k., Kołakowski gr. k. administrator plebanii 20k.; Dżerowicz, nauczyciel 30k.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Sprawy krajowe.

(Przypadek nieszczęśliwy na rzece Poprad.)

Sącz, 10. kwietnia. Według otrzymanego właśnie-co doniesienia od magistratu z Piwniczny, wpadło dnia 8. b. m. około 80 osób z gmin Kobuszka, Wierchomla wielka, Wierchomla mała, z przedmieścia Piwniczny i Łomnicy idących na targ do Piwniczny — z promu do rzeki Poprad, w skutek nagłego wezbrania wód a raczej przechylenia się promu. Z tych uratowali mieszkańcy Piwniczny około 36 osób, reszta zaś nieszczęśliwych zatonęła w nurtach mocno wezbranej rzeki.

(Pożar przytłumiony w salinach Bocheńskich.)

Bochnia, 10. kwietnia. Pożar w Bocheńskich kopalniach soli przytłumiono i ugaszono już zupełnie, otworzono zamurowane wchody, oczyszczono przez odemknięcie luftów chodniki od zaduszającego gazu, a obecnie wywożą rumowisko z zawalonych przerębów, poczem prace dawniejsze zostaną niezwłocznie przedsięwzięte.

Na wielu miejscach mianowicie w szychtach zewnętrznych zaczeła sól topnieć od pożaru i upływać, po zastygnięciu zaś uformowały się skamieniałe gloty wiszące, a niektóre przegorzałe grudy mają dźwięk metalu. Zewnętrzne szychty przegorzały jednak zaledwie kilka cali w przecięciu, niencierpiawszy głębiej nic wcale od pożaru.

(Mianowanie.)

Wiedeń, 13. kwietnia. Doktor Józef Kremer suplujący katedrę filozofii w Krakowie, został mianowany rzeczywistym profesorem filozofii przy wszechnicy Krakowskiej.

(Depesze telegraficzne.)

Wiedeń, 13go kwietnia. Dziennik Lloyd podaje następujące depesze telegraficzne:

Erfurt, czwartek 11. kwietnia, zrana o godzininie 10tej minucie 20stej. Lewa strona izby ludu uchwaliła wczoraj wieczór przyjęcie wniosku pana Patow. P. Camphausen udzielił przy tej sposobności zaspokajających objaśnień o stanowisku rządów w obec tej kwestyi. Decyzya izby ludu zdaje się przeto być już niewątpliwą.

Paryż, środa 10. kwietnia, 8ma godzina wieczór. W zgromadzeniu ustawodawczem toczy się bardzo burzliwa dyskusya o wniosku Darblay'a, aby kolej żelazną do Chalons kazano budować kosztem rządu. 3% renta: 55 fr. 50 cent. 5%: 89 fr. 40 cent.

Londyn, 10. kwietnia. Consols: 96 funt. szter.

Tryest, 13. kwietnia. Statek parowy „Schild" przybył dziś zrana wprost z Aleksandryi z 34ma pasażerami. Statek „Oriental" stanął 3go kwietnia w Suez z 151 pasażerami. Expedycya sir Collina Campell przeciw góralom tamtejszym niepowiodła się podług życzenia i musiała do Pschauer powrócić. W Indyach spokój; handel podnosi się; znaczny odbyt na rękodzieła i artykuły handlu przywozowego; pieniędzy dosyć. Weksle na Londyn: 2¾.

Podjazdowy korpus angielski liczący 3000 ludzi porażony został w cieśninie Kohatt pod Pschauer przez zbuntowanych górali tamtejszych, przyczem 2 oficerów i 150 szeregowców poległo. W Mulcapour przyszło do otwartej walki pomiędzy Indyami i Mahomedanami, przyczem zgorzało całe miasto. Listy z Bombay datowane są z 16. marca.

(Stan austryackiego banku narodowego.)

Wiedeń, 4. kwietnia. Dyrekcya banku podaje niniejszem do wiadomości publicznej stan austr. narodowego banku z 2. kwiet. 1850.

Actywa:

Wybita według statutów banku moneta konwencyjna i sztaby srebrne . .	31.113.996	zr.	3¾ k.
Znajdujące się 3% asygnaty kasowe z roku 1849 we wszystkich kasach bankowych	21.722.895	„	— „
Detto asygnaty na węgierskie dochody krajowe	1.341.431	„	— „
Eskontowane efekta, przypadłe między 5 i 95 dniami	27.626.825	zr.	40 k.
Detto od wiedeńskiego zasiłkowego komitetu	1.981.893	„	13 „
Detto Berneńskiego, Pesztyńskiego handlowego stanu, tudzież niektórych przedsiębierstw przemysłowych itd.	1.048.550	„	— „

Detto wielu właścicieli fabryk i realności z pupilarną hypoteką	433.650 „ — „	
Summa	31.090.918 zr. 53 k.	32.100.482 „ 4 „
Detto w Pragskim portfeuilu . .	1.009.563 zr. 11 k.	
Forszusy na deponowane według statutów krajowe papiery państwa do zwrócenia najdalej za 90 dni	13.815.000 „ — „	
Detto austr. Lloydzie, towarzystwa żeglugi parowej i dla niektórych gmin miejskich	2.138.000 „ — „	15.953.000 „ — „
Pretensye do państwa:		
Funduszowy dług państwa za wymianę papierowych pieniędzy, a to		
a) po 4% uprocentowane . .	37.583.790 zr. $34^{1}/_{4}$k.	
b) nieuprocentowane . . .	39.387.809 „ $52^{1}/_{4}$ „	76.971.600 „ $26^{2}/_{4}$k
Na realną hypotekę eskomptowane asygnaty kasy centralnej a 3%		50.000.000 „ — „
Będące przedtem pod różnemi tytułami pretensye, które teraz w skutek zawartej z wysoką administracyą finansów konwencyi połączono w uprocentowaną po 2% sumę, a na której pokrycie i powolne umorzenie przeznaczone są wpłaty sardyńskiej indemnizacyi wojennej tudzież $4^{1}/_{2}$% pożyczki państwa	96.948.768 zr. 28 k.	
Z tego odtrąciwszy:		
Wpłatę na sardyńską indemnizacyę wojenną	8.798.596 „ 27 „	
Detto na $4^{1}/_{2}$% pożyczkę państwa	48.726.520 „ 32 „	39.423.651 „ 29 „
	57.525.116 zr. 59 k.	
Chwiewne Saldi za wymieniane asygnaty z roku 1842 itd.		2.863.267 „ $51^{3}/_{4}$k
Pod gwarancyą państwa:		
a) Pożyczka dla Węgier po 2%		755.601 „ 52 „
b) Na wsparcie ubogich profesyonistów, bez procentu		1.800.000 „ — „
c) Dla c. k. urzędów zastawniczych		80.000 „ — „
Stan funduszu rezerwy i pensyi w akcyach bankowych		6.832.085 „ 37 „
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów		2.233.035 „ 19 „
		283.191.046 zr. 43 kr.

Passiwa:

Obieg banknotów	243.864.354 „ — „
Fundusz rezerwowy i pensyi	6.829.887 „ $30^{3}/_{4}$k
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające być wymienianemi asygnaty, następnie saldi bieżących rachunków	2.124.205 „ $12^{1}/_{4}$k
Fundusz banku przez 50.621 akcyi, do pierwotnej wkładki po 600 zr. monetą konw. za akcyę	30.372.600 „ — „
	283.191.046 zr. 43 kr.

Pipitz, Gubernator banku.
Sina, zastępca Gubernatora banku.
Eskeles, Dyrektor banku.

(Kurs wiedeński z 13. kwietnia 1850.)

Obligacye długu pańs. 5% — $93^{1}/_{8}$; $4^{1}/_{2}$% — $81^{7}/_{8}$; 4% — 72; $2^{1}/_{2}$% — 49. Akcye bank. 1085. Losy z 1834 r. 169; z 1839 r. 108. Akcye kolei półn. 109.

Francya.

(Wybór pułkownika gwardyi narodowej. — Pan Persigny. — Uczta dyplomatyczna u ambasadora toskańskiego.)

Paryż, 8. kwiet. Nadaremnie usiłują organa partyi czerwonej zaprzeczyć ważność wczorajszego wyboru, który padł na pułkownika jednastego legionu Paryskiej gwardyi narodowej. W pewnym względzie jest ten rezultat jeszcze ważniejszy, niż wybór deputowanego. Choćby nawet wszyscy deputowani Paryża należeli do partyi karmazynowej, jednak dotąd nie zdołają nic przeciw rządowi, dopokąd większość parlamentu ministeryum wspiera. Inaczej ma się rzecz z nominacyą pułkownika gwardyi narodowej, którego przykład i postępowanie w krytycznej chwili rozruchu, może wywrzeć wpływ tak na gwardyę narodową w ogóle jak też na armię, i albo zwycięstwo albo upadek rządu zadecydować. Tem bardziej, powtarzam to, pisze korespondent Lloyda, mogą sobie przyjaciele porządku życzyć szczęścia, że wczoraj w jednastym okręgu stolicy mianowany został znaczną większością głosów zacięty konserwatysta pan Guilhelm pułkownikiem legionu gwardyi narodowej. W liczbie 4559 wotantów otrzymał 2559 głosów, a przeciwnik jego, pan Mussot, przyjaciel głównego wichrszyciela Barbesa, tylko 1880 głosów; zatem okazuje się ztąd na korzyść kandydata partyi umiarkowanej większość niemal 800 głosów. Przytem wypada jeszcze nadmienić, że jednasty legion gwardyi narodowej liczy stan czynny 7772 ludzi, przeszło 2000 wyborców wstrzymało się od głosowania; że większa ich część byli konserwatyści nie potrzeba dowodzić, gdyż czerwoni używali wszelkich sposobów, by przeprzeć wybór pana Mussot. Jeszcze przedwczoraj zalecały karmazynowe dzienniki swym komitentom, aby liczny brali udział w rzeczonym wyborze i wyświecały całą ważność tego wyboru. Pomimo to kandydat umiarkowanych odniósł zwycięstwo, a to w dzielnicy miasta, w której po rewolucyi lutowej Barbés, najzapalczywszy demagog prawie jednogłośnie pułkownikiem jednastego legionu był improwizowany. — Okrąg jedenasty zamieszkany jest prawie wyłącznie przez pracujące klasy ludu, co wczorajszemu wyborowi pana Guilhelm tem ważniejszy nadaje charakter.

— Pogłoska, że pan Persigny opuścił swoje ambasadorską posadę w Berlinie, i zostanie ministrem policyi francuskiej, jest zupełnie bezzasadna. Pan Persigny zabawi tylko kilkanaście dni w Paryżu dla tego, bo Ludwik Napoleon życzył sobie rozmówić się z nim dokładnie o kwestyi niemieckiej. Coraz bardziej wychodzi na jaw, że Ludwik Napoleon na ewentualny przypadek, jeżeliby Prusy z bronią w ręku chciały przywieść do skutku ściślejszy związek północnych państw niemieckich, natenczas Francya razem z Rosyą oprze się stanowczo naruszeniu politycznej równowagi europejskiej, którą Prusy na swą korzyść przechylić zamyślają. Oprócz tego panowie w Berlinie niepowinni się w tej mierze żadnym oddawać złudzeniom, bo instrukcye, które pan Persigny do Berlina przywiezie, są jasne i dokładne.

Dziś, jako w dzień przenosin córki Wielkiego księcia Toskańskiego z Florencyi do hrabiego Trapani, brata króla obojej Sycylii, daje książę Poniatowski, toskański poseł w Paryżu, wielką dyplomatyczną ucztę, na którą wszyscy obcy szefowie legacyi w dworskim uniformie przybędą. Bawiący w Paryżu hrabia Syrakuzy, brat nowożeńca, równie jak wszyscy członkowie francuskiego gabinetu są także zaproszeni.

(Propozycya reformy elektoralnej.)

Paryż, 10. kwietnia. Pułkownik Espinasse przedłożył właśnie projekt do reformy elektoralnej, a w treści następującej: 1.) Wyborca ten tylko być może, kto przebywał dwa lata w tym okręgu, gdzie się wybory przedsiębiorą. 2.) Spisy wyborców zbierać będzie „maire" gminy co sześć miesięcy, a podprefekt z prefektem osądzać i rozstrzygać. 3.) Wyjęci z tej listy zostaną: a) kto się nie wywiedzie że się bawi rolnictwem, industryą lub handlem, b) kto się bawi żebractwem lub włoczęgą; 4.) Robotnik przybyły zkąd inąd wywieść się musi świadectwem patrona, że już przynajmniej od miesiąca u niego pracuje, a władza potwierdzić musi; 5.) Wyjęci są dalej: ci co podpadali wyrokom sądu poprawczego lub kryminalnego; ci, którzyby po ułaskawieniu za przestępstwa polityczne, mieli udział w powstaniu; równie też i wojskowi za przestępstwa wojskowe karani. 6.) Wyborcy wojskowi wybierać będą dla departamentów tych zkąd są rodem, a wota ich opieczętowane przesłane zostaną na miejsce; 7.) Nikt nie zostanie reprezentantem, jeżli nieotrzyma absolutnej większości wotów zebranych; 8.) Każdy obywatel w księgach elektoralnych zapisany, jeżli nie będzie głosował, zapłaci kary 5 do 10 odsetkiem tego co płaci stałym podatkiem we Francyi. Za powtórnem nehybienieniem płacić będzie 10 do 15 %; a za trzecim razem utraca prawo obywatelstwa na 2 do 5 lat. 9.) Bióro elektoralne utrzymywać będzie w tej mierze dozór, i przekładać spisy wyborców prokuratorowi republiki, który sam bez dalszego odwołania rozpoznawać będzie słuszność powodów nakładać kary; 10.) kary idą na korzyść gminy gdzie wyborca był zapisany. (Ind.)

(Poczta francuzka z d. 9. kwietnia.)

Paryż, 9. kwietnia. Prezydent republiki otrzymał od J. M. Cesarza Rosyi odpowiedź na notę odwołującą jenerała Lamoriciére, który zostawał w Petersburgu w charakterze pełnomocnego ministra. Dzisiaj miał poseł szwajcarski długą konferencyę z ministrem spraw zagranicznych. Taką samą odbył też nuncyusz papiezki z jenerałem Lahitte.

Na wniosek ministra wojny mianował prezydent republiki jeneralną inspekcyę dla służby administracyjnej w Algierze, przeznaczając do tej funkcyi jenerała dywizyi Rambaud.

Dzisiaj przedpołudniem przyjmował minister spraw wewnętrznych delegowanych dziennikarstwa z departamentów, którzy mu wręczyli odpis wniesionej do zgromadzenia narodowego protestacyi.

Komitet rolnictwa, handlu i przemysłowości postanowił wczoraj podzielić się na trzy osobne komiteta. Prezydentem jego jest minister handlu, 1szym i 2gim wiceprezydentem zaś Dupin i Passy. (P. S. A.)

Włochy.

(Pogłoski o modyfikacyi gabinetu neapolitańskiego.)

Podług umieszczonej w „Nazionale" korespondencyi z Neapolu z 3go kwietnia mówiono tam bardzo głośno o bliskiej modyfikacyi gabinetu, szczególnie zaś, że ministeryum policyi ma być restaurowane i panu Pecheneda peruczone. Tym sposobem zbliżonoby się o jeden krok więcej do przedmarcowego stanu rzeczy, o który tak liczne adresy upraszają króla.

(Osoby, które wyjechały naprzeciw Ojcu świętemu.)

Rzym, 15go kwietnia. Monsignor Savelli, minister spraw wewnętrznych i policyi, — prokurator Giansarti, minister sprawie-

dliwości i łaski, — Jacobini, minister rolnictwa, handlu, sztuk pięknych i robót publicznych i — Galli prominister finansów, wyjechali już naprzeciw Ojcu Świętemu. (Oester. Coresp.)

Niemce.

(Stosunek ministerstwa do izb. — Austryaccy komisarze ministeryalni dla wystawy wyrobów niemieckich u króla Jego Mości.)

Drezdno. 3. kwietnia. Stosunek między ministeryum i izbami jest wprawdzie naciągnięty, jednakże nie zanosi się na starcie. Nieporozumienia tego można łatwo uniknąć, gdy oba prawodawcze ciała jasno poznają swe stanowisko i przekonają się, że żadne z nich niepowinno na swoją udzielność nazbyt się spuszczać, ale raczej do słusznych praw drugiej strony się zastosować. Jakoż daleko mniej jest punktów do nieporozumienia, niżeli się w ogóle zdaje. I tak np. kwestya niemiecka, choćby nawet izby nierównie mocniej niż dotychczas zganiły politykę rządu w tej sprawie, to przecież wielkie starcie się nastąpić niepowinno. Nawet kwestyi o podatkach nie można uważać za casus belli; bo co w tej mierze izba druga ze swego jednostronnego stanowiska zepsuła, to może izba pierwsza naprawić, a z budżetu wydatków odciągnięto w wydziałach daleko mniej, niżli się spodziewano. Istotnym punktem do nieporozumienia jest sprawa Schaffratha. Ministeryum nie skłoni się do przywołania go, a jeżeliby izba jednostronnie w tym razie postąpiła i z swojej strony uskuteczniła to przywołanie, wtedy może zajdzie starcie się, którego od dwóch miesięcy się obawiają. Lecz pominąwszy tę kwestyę kompetencyi i zasady, można się po rządzie spodziewać, że odtąd nieokaże się nieprzychylnym dla niektórych koncesyi, a nawet z drugiej strony jest nadzieja, że także większość izb potrzebnych koncesyi rządowi państwa nie odmówi. — Jego Mość król przyjmował onegdaj na osobnem posłuchaniu dwóch austryackich komisarzy ministeryalnych dla powszechnej wystawy wyrobów niemieckich w Lipsku, panów dra. Krentzberg z Pragi i dra. Schwarz z Wiednia, a poźniej przyjmował ich także pan prezydent ministrów de Benst i pan minister spraw wewnętrznych.

(Sprawa Szlezwig-Holsztyńska.)

Kiel, 4. kwietnia. Dziennik „Kieler Corr. Bl.“ pisze co następuje: Tajne posiedzenia zgromadzonych stanów następują jedne po drugich. To tylko zdaje się być pewna, że z niebardzo znaczną większością głosów odrzucono ponowione pośrednictwo w Kopenhadze i zaproponowano wkroczenie do Szlezwigu. W takim razie odkomenderowani tutaj prusey oficerowie byliby odwołani, stojące w w Szlezwigu wojska ustąpiłyby z księstwa, Holsztyn jako bezprzecznie niemiecki, pozostałby pod opieka pruskiego wojska niezaczepiony, a wojna toczyłaby się jedynie między królestwem a księstwami; Prusy pozostałyby przytem neutralne i pozostawiłyby samemu krajowi układać się o Szlezwig względem pokoju wprost z Kopenhagą. Zawarcie pokoju między Prusami a Danią nie jest bliskie, przytem już samo zawieszenie broni dostateczne jest zupełnie do zaspokojenia handlowych interesów Elbląga, Królewca i Magdeburga. Że przedugodnemi punktami pokoju nic uzyskać nie można, wiedzą o tem dobrze w Berlinie, gdzie opinia wszystkich dyplomatów i dziennikarzy oświadcza się wprawdzie za sprawą Szlezwig-Holsztynu, ale przeważna większość nieżyczy sobie wojennego roztrzygnięcia, lecz z powodu wielu niemieckich zawikłań i intryg rosyjskich, uważa za stosowniejszą politykę wyczekującą. Nie będziemy tu rozbierać ani za ani przeciw tej kwestyi, gdyż zgromadzenie stanów jest prawie na dwie połowy w tej sprawie podzielone, a każda możliwa przepowiednia tego, coby w najbliższej przyszłości ztąd wyniknąć mogło, jest częścią niepodobna, częścią szkodliwa. Wiadomości o negocyacyach i notach sa częścią przekręcone, częścią nieprawdziwe, a częścią przez takich napisane, którzy właśnie tylko to donoszą, co im donosić każą.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 10. kwietnia.)

Met. Austr. 5% — $80^{1}/_{8}$; $4^{1}/_{2}$ pct. $70^{3}/_{4}$. Akcye bank. 1121. Sard. $32^{1}/_{2}$. Polskie 300 — $122^{1}/_{4}$; 500 — $80^{1}/_{4}$. Hyszp. 3% — $29^{13}/_{16}$.

Prusy.

(Konferencya ministrów w Charlottenburgu.)

Berlin, 8. kwietnia. Na wczorajszej konferencyi ministrów w Charlottenburgu zapadły ważne uchwały pod względem stanowiska, jakie ministrowie zająć mają w obec parlamentu i rady administracyjnej. O rezultacie tych obrad donoszą nam z wiarygodnego źródła co następuje: Mniemano, iż dałaby się wynaleźć taka droga, któraby i u wielkich mocarstw znalazła przyjęcie, i zarazem pomniejsze państwa unii niejako zaspokoiła. Kwestya względem prawa tyczącego się wojny i pokoju ma być podzieloną na dwie części, i kazda z nich z osobna wziętą pod obrady. Co się zaś tyczy przyszłych punktów dyferencyjnych pomiędzy ściślejszym i obszerniejszym związkiem, mianowicie punktów takich, któreby kwestyę wojenną spowodować mogły, w tej mierze pozostaną dawne ugody związkowe z r. 1815 w zupełnem znaczeniu. Wszelako przy rozstrzyganiu kwestyi wojny lub pokoju w obec mocarstwa nie niemieckiego, czyli właściwiej mówiąc, w obec takiego mocarstwa, które nienależy do obszerniejszego związku, występywać będzie unia z rozstrzygającą samodzielnością i przestrzegać praw tych, które w pruskim projekcie konstytucyi niem. są zawarte. Jeźli się potwierdzą te szczegóły, tedy wróciła polityka pruska znowu do swego systemu wahania się, którego dotychczas się trzymała. (Ll.)

(Knrs giełdy berlińskiej z 12. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka $105^{3}/_{4}$. Oblig. długu państ. $86^{1}/_{2}$ L. Akcye bank. 94 L. Polskie listy zast. $95^{3}/_{8}$. Pols. 500—80; 300 — $122^{1}/_{2}$ L. Frydrychsdory $13^{1}/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12^{1}/_{2}$. Austr. bankn. $87^{1}/_{3}$.

Turcya.

(Parostatki angielskie u wybrzeża Scutari.)

Z Szkutary piszą pod dniem 1go kwietnia. Temi dniami widziano u wybrzeża naszego pomiędzy Antivari i ujściem Bojany dwa parowce wojenne z banderą angielską, które zatrzymawszy się tu przez dwa dni dla dokładnego zbadania głębokości morza, z powrotem się oddaliły. Niespodziewany widok tych statków zrobił wielkie wrażenie na mieszkańcach tutejszych, którzy do nadzwyczajnych odwiedzin takich nieprzyzwyczajeni wcale. Basza zaś tutejszy dowiedziawszy się o tem, wysłał niezwłocznie komendanta znajdującego się tu właśnie statku Dulcigno ku wspomnionemu wybrzeżu, aby od mieszkańców tamtejszych zasiągnął bliższych wiadomości w tej mierze. (Kor. lit.)

(Wiadomości z Bośnii.)

Knin, 6. kwietnia. Oba nieprzyjaźne sobie stronnictwa, — mieszkańcy tureckiej Kroacyi i Bośnianie pod rozkazami wezyra Tahir Baszy, pierwsi opierający się wszelkiemu opodatkowaniu, wystąpiły przeciwko sobie, nie przedsiębiorąc wszakże żadnego stanowczego kroku. Wezyr powołał do Trawnika wszystkich musselimów dla wspólnego naradzenia się względem dalszego w tej sprawie postępowania. Tymczasem wydały władze tureckie zakaz wywozu zboża i bydła rzeźnego do Dalmacyi, a mianowicie dla łatwiejszego zaopatrzenia w potrzebną żywność wojsk własnych. Stosunki te wpływają niekorzystnie na ludność dalmatyńską, zwłaszcza że głód tegoroczny stał się plagą powszechną. Niezwykle ostre powietrze jakie przez całą zimę panowało, wstrzymało wzrost wszelkiej roślinności, tak, że lud biedny nie ma nawet ziół dzikich dla utrzymania głodnego życia. Rząd rozpoczął w kilku miejscach budowanie dróg, lecz płacąc biednym tym ludziom pieniędzmi papierowemi w inny ich znowu wprowadza kłopot. Wyrobnicy zarabiając dziennie po 10 krajcarów w papierach, z wielką tylko biedą mogą wyżyć tem w północnych Dalmacyi okolicach. (Ll.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 17. kwietnia.)

Lwów, Dziś sprzedawano korzec pszenicy po 15r.5k., jęczmienia 9r.37k., owsa 6r., kartofli 6r.34k. Cetnar siana po 4r.5k., okłotów 2r.13k. Sąg drzewa bukowego po 31r.15k., dębowego 25r., sosnowego 22r.30k. — Krupy, mąka i reszta drobnej sprzedaży w dawniejszych cenach. Żyta, grochu, prosa i hreczki nie było na targu.

(Targ ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 10. kwietnia. Spęd bydła rzeźnego liczył na dzisiejszym targu 279 sztuk, z tego przypędził: Feibisch Krumbholz z Sącza 41, Hersch Zorn z Wronowic 34, Leiser Maschel z Sokołowa 74, Szczęsny Witowski z Czerniszowic 32, Ignacy Redlich z Galicyi 50, a cząstkowo przybyło 48 sztuk. Dla niedostatecznej dostawy bydła rzeźnego byłoby wszystko odprzedać można, lecz dla wysokich cen zostało 40 sztuk niesprzedanych; płacono bowiem dziś za parę 10 cetnarów wagi 410r., albo na wagę 46r.—47r.30k. za cetnar W Lipniku nic niesprzedano. W Wiedniu miało być ostatnią razą 1500 sztuk wołów na targowicy, z których sprzedawano cetnar po 53r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 18. kwietnia.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	26	5	29
Dnkat cesarski	5	29	5	32
Półimperyał zł. rosyjski	9	28	9	31
Rnbel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar prnski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	55	100	3
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	10

(Kurs wekslowy wiedeński z 13. kwietnia.)

Amsterdam $163^{1}/_{2}$ l. 2. m. Augsburg $117^{1}/_{4}$ p. uso. Frankfurt 117 l. 3. m. Genua $137^{1}/_{2}$ l. 2. m. Hamburg $172^{1}/_{2}$ p. 2. m. Liworno $116^{1}/_{4}$ p. 2. m. Londyn 11.47 p. 3. m. Medyolan 106 p. 2. m. Paryż $138^{3}/_{4}$ p. 2. m. Agio duk. ces. 22. Napol. 9.30. Szufryn. 16.5. Agio srebra $16^{1}/_{4}$.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. kwietnia:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kiernnek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27″ 11‴ 0⁗	3°		wschodni	pogoda ⊙
2 god. zr.	27 10 11	8°		półn-wschod.	pochm.
10 g. w.	27 10 10	6,5°		cicho	„

T E A T R.

Dziś: opera niem. „**Die Ziegeunerinn.**“
Jutro: „**Wielka inkwizycya.**“
W sobotę: opera niem.: „**Ernani.**“

Rzecz o podatku od dochodów.

III. Kapitał połączony z pracą.

(Ciąg dalszy.)

Podatkowi dochodowemu z tego oddziału podpadają tylko ci, którzy nienależą do najniższej klasy podatku zarobkowego. Według ustawy o podatku zarobkowym należą do najniższej, albo jak patent opiewa, do pierwszej klasy podatku zarobkowego wszyscy ci, którzy w stołecznem mieście Wiedniu i dwie mil w okręgu płacą rocznie 5 złr., w stolicach zaś prowincyonalnych, w Pradze, we Lwowie, w Bernie, w Gracu, w Lincu i w miastach, których ludność 4000 mieszkańców przenosi, 3 złr. rocznie, a w miejscach 1000 do 4000 mieszkańców 2 złr. 30 kr., nakoniec w miejscach liczących mniej jak 1000 mieszkańców, rocznie 2 złr. płacą. Jeżeli np. szewc, krawiec, kramarz i tym podobni w Wiedniu płaci 5 złr. rocznego podatku zarobkowego, tedy wolny jest od podatku dochodowego, lecz jeżeli ktoś tę samą kwotę płaci we Lwowie lub w innej stolicy prowincyonalnej, tedy podpada także i podatkowi dochodowemu. Jako szczególny wyjątek nadmienić tu należy, że kwoty tutaj przytoczone do najniższego stopnia podatkowego nienależą, jeżeli płacący je trudnią się zarobkowaniem służącem ku transportowaniu osób lub rzeczy z jednego miejsca na drugie; jakoto: fiakry, furmani, brykarze itp. Ci bowiem płacą w Wiedniu i okolicy 10 złr., u nich przeto 10 złr. należy uważać za najniższy stopień podatkowy, a więc płacący 10 złr. podatku zarobkowego niepłacą podatku od dochodów.

Podatek zatrudnień należących do pierwszej klasy wynosi 5% od czystego dochodu, i podpadają mu następujące zatrudnienia:

1. Profesye policyjne i komercyonalne trudniące się przedmiotami podpadającemi podatkowi konsumpcyjnemu, mianowicie: rzeźnicy, młynarze, piekarze chleba i innych ciast, cukiernicy, gorzelnicy, piwowary, oberzyści, kawiarze, traktyernicy i tym podobne zarobkowości.

2. Profesye policyjne i komercyonalne bez względu na przedmioty podpadające akcyzie, jako to: szewcy, krawcy, ślusarze, stolarze, drukarze, bednarze, szklarze, cieśle, mularze, kominiarze, mydlarze, aptekarze, lakiernicy, kamieniarze, tandyciarze itp.

3. Kondycye komercyonalne: Złotnicy, kotlarze, konwisarze, ludwisarze, mosiężnicy, guzikarze, szmuklerze, rusznikarze, blacharze, kowale, sukiennicy, postrzygacze, prządki wełny i nici, trudniący się sporządzaniem wstążek, aksamitów, materyi jedwabnych lub kwiatów, handle przędzy, płótna, katunu i towarów bawełnianych, drelicharze, pończosznicy, bławatnicy, prządki jedwabiu, koronkarze, tkacze wszelkiego rodzaju, tapicery, kapelusznicy, powroźnicy, kuśnierze, garbarze, skórnicy, rymarze, siodlarze, farbiarze wszelkiego rodzaju, stelmachy, tokarze, zegarmistrze, rytownicy, i litografowie, malarze kart, introligatorowie, olejarze itp.

4. Handle, jako to: handle hurtowe i drobne; mianowicie: wekslarze, hurtownicy, handle sukien, płótna, jedwabiu, księgarnie, modniarki, handle sukień, korzenne, materyalne, mieszane, handle muzykaliów i obrazów, antykwarze, handle papieru, żelaza, owoców, handle galanteryjne, także kramarze, przekupnicy itp.

5. Fabryki i rękodzielnie, z pojedyńczemi upoważnieniami, uprzywilejowane w miejscu lub w całym kraju. Jak np. fabryki towarów jedwabnych, bawełnianych lub wełnianych, lnianych lub konopnych, sukien, katunu, płócien, skóry, papieru, tapetów, kart, mosiądzu, cynku, szpilek i igieł, guzików, gwoździ, towarów stalowych, huty żelazne, hamernie miedzi lub żelaza, rafinerye cukru, fabryki napojów gorących i płynów itp.

6. Odrębne zatrudnienia np. stowarzyszenia akcyonaryuszów, stowarzyszenia ku zabezpieczeniu od szkód z powodu pożaru lub powodzi, koleje żelazne, zakłady oświetlenia gazowego, właściciele teatrów, przedsiębiercy zabaw, balów, redut, biura wywiadowcze, biblioteki ku wypożyczaniu książek, wypożyczający na fanty, machlerze, zgoła wszystkie zatrudnienia i przedsiębierstwa, które się niedadzą subsumować pod rubryki wyżej wymienione i przy których kapitały w połączeniu z pracą są źródłem dochodów. Należą tu przeto adwokaci, notaryusze, ajenci publiczni, nauczyciele tańców, muzyki, szermierstwa, języków, nauczyciele prywatni, przedsiębiercy zakładów naukowych w miastach liczących więcej jak 4000 mieszkańców.

7. Patent o podatku od dochodów liczy do tej klasy dochód z kopalń i hut i

8. Czysty dochód dzierzawców z dzierzaw.

Wspomnieliśmy już, że tylko czysty dochód podlega upodatkowaniu. W jaki sposób ten czysty dochód i tak zwany dochód ogółowy wykazać należy, o tem będziemy mówić obszernie w następnym artykule.

Tu jeszcze na następujące punkta zwrócimy uwagę:

1. Przy niektórych zatrudnieniach ma miejsce kompenzacya, czyli potrącenie, t. j. kto ma kilka rodzajów zarobku, z pomiędzy których jeden przyniósł zysk a inne stratę, ten może stratę poniesioną przy jednem przedsiębierstwie potrącić od czystego dochodu czyli zysku przedsiębierstwa drugiego, a resztę poddać upodatkowaniu. — Np. handlujący towarami bławatnemi ma zarazem handel owocowy. Przy handlu bławatnym okazuje się podpadający podatkowi czysty zysk rocznych 3000 złr., zaś przy handlu owocowym według porządnie prowadzonych ksiąg kupieckich strata 1000 złr.

W takim razie może płacący żądać kompezacyi i tylko czysta reszta 2000 złr. podpada upodatkowaniu.

2. Zbieg podatku zarobkowego z podatkiem od dochodów.

Wspomnieliśmy już że wszystkie zatrudnienia i przedsiębierstwa, nienależące do najniższej klasy podatku zarobkowego, podpadają podatkowi od dochodów. Przy wymierzeniu tego podatku służy to prawidło, iż we wszystkich wypadkach należy płacić o trzecią część dotychczasowego podatku zarobkowego więcej, która to kwota najniższym jest stopniem podatku od dochodów. Każdy przeto negocyant płacący podatek zarobkowy, i nienależący do najniższej klasy tego podatku, obowiązany jest w każdym razie oprócz przypadającego nań podatku zarobkowego, płacić nadto jeszcze trzecią część tego podatku, jako podatek dochodowy.

Przy porównaniu podatku zarobkowego z podatkiem od dochodów zachodzą tylko trzy przypadki: nowy podatek od dochodów, albo wyrównywa dawnemu podatkowi zarobkowemu, albo jest większy, albo też mniejszy.

Pewien negocyant byłby naprzykład dawniej płacił 100 złr. podatku zarobkowego, a ponieważ czysty dochód jego wynosi 2000 złr., przeto przypada nań także i podatek dochodowy w sumie 100 złr. więc podatek, który on obecnie opłaca, będzie wynosił 133 złr. 20 kr. albowiem do pierwotnego podatku zarobkowego dodaje się jeszcze trzecia część jego. Płaci przeto w takim razie 100 złr. dawnego podatku zarobkowego i 33 złr. 20 kr. tytułem podatku od dochodów.

3. Że się przy przedsiębierstwie rozpoczętem dopiero w roku 1850, lub w tym roku zgasłem, niewymierza podatku na cały rok, lecz tylko na czas istnienia tego przedsiębierstwa, to niemoże podlegać żadnej wątpliwości.

4. Przypadki wkładające na jedną osobę obowiązek płacenia podatku od dochodów z kilku zatrudnień lub sposobów zarobkowania według trzech klas podatku od dochodów, dają się łatwo rozstrzygnąć, skoro każdy przypadek z osobna wzięty będzie pod rozwagę. Jeżeli na przykład bednarz jest zarazem handlarzem drzewa i właścicielem obligacyi, tedy w potrójnym względzie obowiązany jest do płacenia podatku i składa trzy osobne fasye, które się wzajemnie do siebie odnoszą.

5. Przy dochodach od hut i przedsiębierstw górniczych postępuje się według tego samego prawidła także i co do padatku górniczego (Bergfrohne) t. j. tylko kwota przewyższająca podatek górniczy wpłaca się jako podatek dochodowy.

6. Przy dzierżawach zwraca się szczególnie uwagę ua to, że kontrakty dzierżawy, jeżeli na pismie są zawarte, należy przedłożyć w kopii komisyi podatkowej.

7. Przy stowarzyszeniach handlowych lub przemysłowych uważa się przedsiębierstwo za obowiązane do płacenia podatku. Poszczególni więc członkowie nie są w tym względzie obowiązani do odrębnego zeznania swych dochodów. Jednak może renta z tego w całości upodatkowanego przedsiębierstwa przyczynić się do tego, iż inne źródła dochodów przedsiębiercy, któreby same przez się wolne były od podatku, podpadną upodatkowaniu.

O sposobie spisywania fasyi, będziemy mówić w następującym artykule.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.